

Riktlinjer för parboende inom vård och omsorgsboende

Fastställt av socialnämnden 2015-09-28 § 60.

Tillämpningsområde

Lagstiftningen och riktlinjerna för parboende i särskilt boende inom äldreomsorgen gäller äldre personer över 65 år och omfattar inte personer med funktionsnedsättning som har beslut om särskilt boende enligt SoL eller LSS. Riktlinjerna gäller i de fall då endast den ena parten har biståndsbeslut om särskilt boende.

Definitioner

- Äldre: en person över 65 år.
- Medboende: den person som flyttar med till ett särskilt boende utan att själv ha bistånd till insatsen.
- Make/sambo: könsneutralt, avser både maka och make. I lagstiftningen jämställs gifta makar med sammanboende par som stadigvarande sammanbott och har gemensamt hushåll.
- Varaktigt sammanbott: paret ska ha levt tillsammans en längre tid. Hur länge de ska ha bott tillsammans fastställs inte utan detta avgörs efter en helhetsbedömning i det enskilda fallet.

Ansökan

Personen som ansöker om särskilt boende kan i samband med det även ansöka om möjlighet för medboende att flytta med. Den som redan bor i särskilt boende kan också ansöka om detta.

Utredning

Vid utredningen ska biståndshandläggaren dels utreda om paret varaktigt har sammanbott och dels om de vill fortsätta att bo tillsammans i det särskilda boendet. Biståndshandläggaren ska noggrant pröva om båda makarnas uppfattningar om gemensamt boende är väl övervägda och att de kan överblicka konsekvenserna av detta. Vill personen som beviljats särskilt boende sammanbo är det den personens skäliga levnadsnivå som ska prövas. Om endast den ena av makarna vill sammanbo finns det inga förutsättningar för att bifalla en sådan begäran.

Möjlighet att provbo

Att bo tillsammans ska alltid vara ett frivilligt val och det är viktigt att båda parter vilja utredas noga. Det ska vara möjligt att provbo och sedan ändra sig. Om det är möjligt är det därför lämpligt att den som inte har behov av särskilt boende behåller sin ordinarie bostad en tid.

Överklagan

Beslutet om att få sammanbo i ett särskilt boende är ett biståndsbeslut och kan överklagas. Det är personen som har eller ska beviljas särskilt boende som överklagar avslag på ansökan om medboende. Skälen för avslag kan vara att makarna inte bedömts bo eller ha bott varaktigt tillsammans eller att de inte är överens om att bo tillsammans.

Dokumentation

Regler för dokumentationen under genomförande av beslutade stödinsatser gäller inte den medflyttande personen. Om den medflyttande har egna beslutade biståndsinsatser som utförs i det särskilda boendet så sker dokumentationen i en egen personakt. Däremot kan den medflyttande i vissa situationer behöva omnämnas i den andra personens dokumentation.

Riktlinjer för parboende inom vård och omsorgsboende

Fastställt av socialnämnden 2015-09-28 § 60.

Beslut

Beslut om medboende fattas enligt 4 kapitlet 1 och 1 c §§ SoL. I beslutet ska det framgå att paret beviljas att bo tillsammans om det ingår i ansökan. För medboende fattas särskilt beslut om medboende på särskilt boende. Om medboenden har behov av insatser görs en ansökan hos biståndshandläggaren på samma sätt som för ordinärt boende.

I samband med att ansökan om medboende beviljas ska biståndshandläggaren ta reda på hur paret vill att beslutet ska genomföras för att de ska ha upplevelsen av att bo tillsammans. Denna information behövs för att matcha önskemålen med möjligt särskilt boende.

Ett gynnande beslut kan inte återkallas enbart på grund av att den enskilde tackar nej till erbjudet boende. Den enskilde får fortsätta att ha ansökan aktuell och ett nytt erbjudande ges så snart det är möjligt.

Verkställande av beslut

Generellt ska kommunen se till att erbjudandet tillgodoser den enskildes behov och tillförsäkrar en skälig levnadsnivå. Arbetsmiljön ska också säkerställas så att den enskildes behov av stöd kan tillgodoses. Det ska finnas plats för personalen att hjälpa den boende och det ska finnas plats för hjälpmedel.

Villkor för medboende

Enligt äktenskapsbalken ska makar fördela utgifter och sysslor mellan sig och bidra till det underhåll som behövs för att tillgodose gemensamma och personliga behov. Den medboende har ingen omvårdnadsplikt gentemot den biståndsberättigade. Därför avgör den medboende själv i vilken omfattning han eller hon vill hjälpa till med personlig vård av den andra personen.

Medboende utan behov av stöd

Om den medboende inte har beviljats några insatser förutom medboende enligt SoL för egen räkning sköter han eller hon sig på egen hand. Ifall behov av stöd uppstår under tiden görs ansökan till biståndshandläggare, insatserna utförs av boendets personal.

Mat och måltider

Vissa av lägenheterna möjliggör tillagning av måltider. Den medboende kan också välja matabonnemang av boendet till av kommunfullmäktige fastställt pris.

Tvätt, städning, larm samt förbrukningsartiklar

Den medboende ska i huvudsak ta hand om sig själv som om han eller hon bor i ett ordinärt boende. Eftersom den boende har bistånd till städning räknar vi med att även den medboende får ta del av den servicen. Boendets personal sköter även medboendes tvätt, för detta betalar medboende av kommunfullmäktige fastslagen avgift. I våra boenden ingår förbrukningsartiklar och trygghetslarm, för medboende inräknas viss kostnad för detta i avgiften.

Hälso-och sjukvårdsinsatser

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) ska kommunen erbjuda hälso- och sjukvård åt dem, som efter beslut av kommunen, har biståndsbedömd rätt till boende i särskilt boende för äldre. Den medboende omfattas inte av kommunens skyldigheter utan söker hälso- och sjukvård av primärvården/husläkare. Boendets hälso- och sjukvårdspersonal ska dock kunna vara behjälplig för den medboende vid akut uppkomna sjukvårdsbehov.

Riktlinjer för parboende inom vård och omsorgsboende

Fastställt av socialnämnden 2015-09-28 § 60.

Avgifter

Om den medboende inte har någon sådan bedömd insats men ändå får hjälp av boendet tillämpas självkostnadspris (enligt kommunallagen eller befogenhetslagen).

Den medboende betalar hyra.

Hyresrättsliga frågor

Redan vid inflyttning ska den medboende informeras om vad som händer om biståndsbehovet upphör genom att den som beviljats boendet avlider eller av andra skäl. Den tidigare medboende har inte längre rätt att bo kvar i det särskilda boendet. Det ska tydligt framgå av hyresavtalet att den medboende avsåg sig besittningsrätten. Den medboende har rätt till stöd från kommunen att söka lämplig bostad. Den medboende har även möjlighet att ansöka hos kommunen om förtur till trygghetslägenhet av sociala eller medicinska skäl.
